



© TWAN WIERMANS

Aandacht voor wat er dit jaar wijzigt

# Keuring van spuittoestellen bijgestuurd

Dit jaar werd in België al de tiende driejaarlijkse keuringscyclus (2023-2025) voor spuittoestellen opgestart. Naar goede gewoonte wordt de keuringswetgeving driejaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd. Ook deze keuringscyclus zijn er enkele belangrijke wijzigingen. Die werden opgenomen in het Koninklijk Besluit (KB) van 28 februari 2023, dat op 16 maart verscheen in het *Belgisch Staatsblad*.

Johan Declercq en David Nuyttens, ILVO

**E**en eerste reeks aanpassingen gebeurde in het KB 'Keuring spuittoestellen' van 13 maart 2011, met betrekking tot keuringsplicht en toelatingsvoorwaarden.

## Keuringsplicht

Er is nog steeds een vrijstelling van keuring voor rugspuiten en alle types spuittoestellen die bij normaal gebruik door één enkele persoon kunnen wor-

den gedragen, en ook voor lansspuiten waarbij hoogstens twee dophouders gemonteerd zijn op de lans en waarbij de richting en de oriëntatie van de straal worden bepaald door de bediener van de lans.

Strikt wettelijk gezien zijn alle andere types van spuittoestellen keuringsplichtig. Die plicht geldt dus niet alleen voor de klassieke veld- en boomgaardspuiten en allerlei types spuitapparatuur die gebruikt worden in de tuinbouw en sierteelt, maar ook voor toestellen die gebruikt worden op onder meer transportsystemen of ban-



den (zoals om witloofwortelen te behandelen of in de champignonteelt), losse spuitboompjes in combinatie met een drukeenheid, manuele spuitkarretjes (zoals voor groenbeheer), onkruidspuiten in de fruitteelt, spuitinstallaties op pootmachines en verneveltoestellen.

De meerderheid van bovenstaande toestellen kon tot op heden worden gekeurd met een van de vier bestaande keuringsprotocollen. Voor enkele types was (en is) er nog steeds geen wettelijk protocol beschikbaar. In het nieuwe KB werd nu een bijkomend keuringsprotocol opgenomen dat het mogelijk maakt om alle types verneveltoestellen die in de land- en tuinbouw gebruikt worden te keuren. Dit keuringsprotocol is hoofdzakelijk gebaseerd op het Nederlandse keuringsprotocol, waar verneveltoestellen al enkele jaren worden gekeurd. Bijkomend kan hetzelfde protocol ook worden gebruikt om graanbehandelingsinstallaties te keuren.

### Wijziging toelatingsvoorwaarden

De toelatingsvoorwaarden werden gewijzigd, vooral in relatie tot het nieuwe keuringsprotocol voor verneveltoestellen en graanbehandelingsinstallaties. Vermits sommige onderdelen van deze installaties (en toestellen) zich op moeilijk bereikbare locaties kunnen bevinden, wordt vereist dat alle onderdelen onder veilige omstandigheden toegankelijk zijn voor de keuringsdienst. Verder moet de doseertabel van de fabrikant bij elk verneveltoestel worden aangeleverd door de gebruiker, zodat de vernevelcapaciteit in liter per uur (of per minuut) kan worden getest.

### Prijswijziging

In het *Belgisch Staatsblad* van 16 maart verscheen ook het KB 'Retributies' van 17 februari. Al bij de opstart van de keuring werd een vaste geïndexeerde basisprijs gerekend voor toestellen met

een werkbreedte tot 12 meter. Voor grotere werkbreedtes werd die basisprijs verhoogd per bijkomende meter, met een 'plafondprijs' vanaf 24 meter werkbreedte. Gezien de duidelijke schaalvergroting, die zich vooral in Wallonië heel sterk aftekent, was het prijsplafond bij 24 meter over de taalgrens onhoudbaar geworden. Het extra werk aan het hogere aantal bredere toestellen stond niet meer in verhouding tot de aangerekende plafondprijs, waardoor de keuringsdienst in Wallonië verlieslatend was. In Vlaanderen is de situatie voorlopig nog min of meer rendabel, maar ook hier zien we eenzelfde trend. Bijgevolg werd er beslist om het plafond op te trekken naar 40 meter, met een lineaire prijsverhoging per meter van 12 tot 33 meter werkbreedte en een degressieve prijsverhoging per meter van 33 tot 40 meter.

## Verticale krommingen in de spuitboom zijn vanaf nu een klasse 2-gebrek.

### Wat wijzigt er in de keuringsprotocollen?

Voor de vier reeds bestaande keuringsprotocollen (veldspuiten, boomgaardspuiten, tuinbouw & sierteelt en bodemontsmetting) zijn er slechts enkele kleine wijzigingen ten opzichte van de vorige cyclus. Het nieuwe keuringsprotocol voor verneveltoestellen en graanbehandelingsinstallaties vormt de belangrijkste aanpassing in het nieuwe KB 'Keuring'.

Voor **veldspuiten en toestellen voor tuinbouw & sierteelt** is de belangrijkste wijziging een verstrenging van het gebrek 'doorhangen van de spuitboom (kleine verticale kromming)'. In de vorige keuringscyclus werden 'kleinere' verticale krommingen van 15 tot 30 cm

bij kleinere toestellen (minder dan of gelijk aan 18 meter werkbreedte) en van 25 tot 50 cm bij grotere toestellen (meer dan 18 meter werkbreedte) genoteerd als raadgevende opmerking (klasse 3-gebrek). Bij een aantal toestellen is deze opmerking al sinds jaar en dag terug te vinden op het keuringsverslag, omdat de eigenaar nooit de moeite heeft gedaan om die 'kleinere' kromming weg te werken. Omdat verticale krommingen nefast zijn voor het spuitbeeld, werd beslist deze 'kleine' krommingen vanaf nu als klasse 2-gebrek op te nemen, waardoor deze dus effectief moeten worden hersteld of bijgewerkt tegen de volgende driejaarlijkse keuring.

Bij toestellen voor tuinbouw of sierteelt met afzonderlijke losse spuitboomen (zoals giet- en serrebomen), die via een haspel of leidingstelsel gevoed worden door een centrale drukeenheid, wordt vanaf nu een manometer of druksensor vereist op de losse spuitboom. Over langere leidingen of haspels is er bijna altijd drukverlies, waardoor enkel een manometer op de drukeenheid onvoldoende is om de correcte spuitdruk aan de losse spuitboom in te stellen.

### Nieuw keuringsprotocol verneveltoestellen en graanbehandeling

Aangezien er in Vlaanderen een grote verscheidenheid aan verneveltoestellen wordt gebruikt, werd het protocol dusdanig opgesteld dat een keuring op een eenvoudige en betrouwbare manier kan worden uitgevoerd. De basis van de keuring van deze toesteltypen is het vergelijken van het werkelijke verneveldebiet met het debiet dat de fabrikant aangeeft bij de geteste toestelinstellingen. De redenering is simpel: verneveltoestellen worden door fabrikanten ontwikkeld met als doel een nevel met een bepaald druppelgroottespectrum te creëren bij de voorgeschreven instellingen. Als het ▶



## Mechanisatie

gemeten verneveldebiet te veel afwijkt van het debiet dat de fabrikant vooropstelt, mag je ervan uitgaan dat het toestel niet meer correct werkt en bijgevolg niet meer het optimale druppelgroottespectrum geeft.

Vooraleer de keuring wordt aangevat, moet de eigenaar de combinatietabel 'Toestelinstellingen/verneveldebiet' van de fabrikant aanleveren (zie ook toelatingsvoorwaarden). Pas daarna zal de keuring worden opgestart. Verder zullen uiteraard ook een aantal andere relevante zaken worden nagekeken, zoals lekkages en afstelmogelijkheden, maar ook nieuwe items specifiek voor dit type toestellen. Zo zal bij elektrische toestellen de aarding en bekabeling worden nagekeken. Bij thermische verneveltoestellen zal de vernevelpijp worden nagezien (bij-

voorbeeld op aanslag, oververhitting). Zo zijn er voor elk specifiek verneveltoestel extra controlepunten voorzien. Het protocol werd vrij 'soepel' opgesteld voor de eerste keuringscyclus, zodat iedereen de tijd heeft om zijn toestel aan te passen, te herstellen of te vervangen tegen de volgende driejaarlijkse keuring.

### IPM versus keuringswetgeving


Verder is het interessant om enkele belangrijke verschilpunten te duiden tussen de Vlaamse IPM-wetgeving (*Integrated Pest Management*) en de federale Belgische keuringswetgeving. Bovenop de verplichtingen die op de keuring worden nagezien, legt IPM enkele extra zaken op die NIET worden nagekeken door de keuringsdienst. Deze extra zaken zullen door de OCI's (onafhankelijke controle-instellingen) worden beoordeeld bij de diverse controles die worden uitgevoerd op de naleving van de diverse lastenboeken. Zo schrijft de IPM-wetgeving vanaf dit jaar het verplicht gebruik van een 75% driftreducerende techniek voor. Vanaf 2026 wordt dit zelfs 90%. Verder is binnen IPM sinds dit jaar ook een terugslagklep vereist in de aanzuigleiding voor oppervlaktewater. En vanaf 2026 wordt een spoelwatertank verplicht. Deze zaken worden dus in de lopende cyclus (2023-2025) niet nagekeken door de federale keuringsdienst van het ILVO.

### Organisatie

Elke aan- of verkoop van een spuittoestel moet steeds binnen 30 dagen worden doorgegeven aan de dienst Keuring spuittoestellen. Dat geldt zowel voor nieuwe als tweedehandse binnen- en buitenlandse toestellen. Aangiftes worden gezamenlijk en schriftelijk door de aan- en verkoper overgemaakt, via het formulier voor aan- en verkoop van een spuittoestel. Je vindt dat op onderstaande website van de keuringsdienst of je kan het telefonisch bestel-

len bij de dienst Keuring spuittoestellen. Na aangifte van het spuittoestel wordt automatisch per post een bewijs van aangifte opgestuurd. Zodra je dit bewijs in bezit hebt, kan je het toestel voorlopig gebruiken tot de eerstvolgende keuring.

De keuringsdienst zal je steeds naar het dichtstbijzijnde testcentrum uitnodigen, op een vaste datum en uur. Zijn die niet haalbaar voor jou, dan moet je de keuringsdienst minimaal vijf kalenderdagen vóór de vooropgestelde keuringsdatum waarschuwen. Eventueel kan er telefonisch in onderling overleg een nieuwe datum worden afgesproken. Alhoewel de dienst in bijna elke Vlaamse gemeente of stad over een keuringslocatie beschikt, kan je een thuiskeuring aanvragen mits de extra verplaatsingskost te vergoeden. ■

 <https://keuringspuittoestellen.ilvo.vlaanderen.be/nl/>

## Website van de keuringsdienst

Op de website van de keuringsdienst vind je onder volgende tabbladen een schat aan informatie:

- **Aangiftes** Hier kan je alle aangiftes, aan- en verkopen en buitengebruikstellingen doorgeven aan onze dienst.
- **Keuringslocaties** Hier vind je de ligging van alle testcentra in Vlaanderen. Wil je naar een ander testcentrum worden uitgenodigd, dan kan je dat telefonisch (09 272 27 57) of via e-mail ([keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be](mailto:keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be)) doorgeven.
- **Documenten en artikels** Via deze link vind je de huidige Belgische wetgeving rond keuring van spuittoestellen, net als enkele beschrijvende artikels over de keuring.



Als gebruiker moet je bij de keuring ook de doseertabel van de fabrikant meenemen zodat de vernevelcapaciteit in liter per uur kan worden getest.